

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

14. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท สำหรับตรวจสอบงบการเงินรวม และงบการเงินของบริษัทสำหรับปี 2559 คือ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด โดยนายนายเจริญ ผู้สัมฤทธิ์เลิศ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4068

รายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นในรายงานการตรวจสอบแบบไม่มีเงื่อนไข สำหรับงบการเงินปี 2559 ปี 2558 และ ปี 2557 ดังนี้

สรุปรายงานการตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2559

ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินของบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไข

สรุปรายงานการตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2558

ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินของบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไข

สรุปรายงานการตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2557

ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินของบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไข

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

- ไม่มี -

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		
	2557	2558	2559
ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน	(ปรับปรุงใหม่)		
รายได้ :			
ขายและบริการสุทธิ	357,766	391,817	434,712
รายได้อื่น	13,535	14,076	17,227
รายได้รวม	371,301	405,893	451,939
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย :			
ต้นทุนขายและบริการ	281,443	306,519	339,688
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร (รวมค่าตอบแทนกรรมการ)	68,750	73,905	83,666
กำไรจากการดำเนินงาน	21,107	25,469	28,585
ต้นทุนทางการเงิน	-8,518	-8,586	-8,442
ค่าใช้จ่ายภาษี	-2,270	-3,066	-3,323
ขาดทุน (กำไร) ของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในบริษัทย่อย	-119	-135	-143
กำไรสุทธิ	10,200	13,682	16,677
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรสุทธิต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	1.14	1.52	1.85
กำไรสุทธิต่อหุ้นปรับลด (บาท)	1.14	1.52	1.85
ข้อมูลจากงบดุล			
สินทรัพย์รวม	326,410	329,083	352,268
สินทรัพย์หมุนเวียน	64,684	56,973	69,899
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	261,726	272,110	282,369
หนี้สินรวม	291,352	287,407	292,665
หนี้สินหมุนเวียน	92,015	101,131	113,818
หนี้สินไม่หมุนเวียน	199,337	186,276	178,847
ส่วนของผู้ถือหุ้น	35,058	41,676	59,603
ผู้ถือหุ้นของบริษัท	30,782	37,349	55,196
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	4,276	4,326	4,407
ข้อมูลจากงบกระแสเงินสด			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	26,371	31,419	37,939
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	-15,958	-17,409	-18,794
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	-2,830	-24,780	-7,233
เงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	7,583	-10,770	11,912
เงินสดคงเหลือสิ้นงวด	32,204	21,518	33,443

อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	2557	2558	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.70	0.56	0.61
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.37	0.24	0.31
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.35	0.21	0.29
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	406.97	444.18	462.35
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	1	1	1
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	13.38	12.98	13.12
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	27	28	27
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (เท่า)	4.94	5.03	5.24
ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	73	72	69
วงจรเงินสด (วัน)	-45	-43	-40
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำกำไร			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	21.3	21.8	21.9
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	5.7	6.3	6.3
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	315.7	157.3	200.5
อัตรากำไรสุทธิ (%)	2.7	3.4	3.7
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	30.0	35.7	32.9
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	3.2	4.2	4.9
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	27.7	29.9	30.2
อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.18	1.24	1.33
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	8.31	6.90	4.91
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	6.05	5.10	4.20
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.82	0.92	1.03
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.48	2.97	3.39
อัตราเงินปันผล (%)	70	59	54
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	3.90	4.64	6.64
ปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.80	0.90	1.00

15. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยมาจาก 3 ธุรกิจหลัก คือ (1) ธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อในประเทศไทย และ (2) ธุรกิจอื่นๆ ในประเทศไทย เช่น ธุรกิจผลิตและจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป ธุรกิจตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการ และธุรกิจจำหน่ายและซ่อมแซมอุปกรณ์ค้าปลีก และ (3) ธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าระบบสมาชิกแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง

ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่มีผลต่อการดำเนินงาน

ในปี 2559 นั้น เป็นอีกปีแห่งความท้าทายของภาคธุรกิจ จากปัจจัยที่เข้ามากระทบต่อกำลังซื้อและความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภคที่ชะลอตัวต่อเนื่อง มาตั้งแต่ปี 2558 ทั้งส่วนของภาวะค่าใช้จ่ายครัวเรือนและหนี้สินผูกพันต่อเนื่อง ปัญหาระบบโลจิสติกส์ที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ในส่วนของภาคการท่องเที่ยวยังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง หากแต่ส่วนหนึ่งได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบทัวร์ศูนย์เหรียญ ส่งผลต่อการหดตัวของนักท่องเที่ยวชาวจีน อย่างไรก็ตาม ด้านส่งออกนั้น ก็เริ่มฟื้นตัวขึ้น ในขณะที่ช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี จากเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในประเทศ ส่งผลต่อบรรยากาศการใช้จ่ายใช้สอย ทำให้รัฐบาลต้องมีมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายและการท่องเที่ยวภายในประเทศ ผ่านนโยบายลดหย่อนภาษี เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ในภาคธุรกิจค้าปลีกนั้น แม้ว่าปี 2559 จะมีหลากหลายปัจจัยเข้ามากระทบ แต่จากการที่ผู้ค้าปลีกต่างปรับตัวอยู่ตลอดเวลา เพื่อหากลยุทธ์ในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ทางสมาคมผู้ค้าปลีกไทย ประเมินว่าภาพรวมธุรกิจค้าปลีกไทย ปี 2559 คาดว่าจะมีการขยายตัวร้อยละ 2 - 33 ซึ่งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทย

ในปี 2559 จำนวนร้านค้าปลีกประเภทร้านสะดวกซื้อ ลักษณะกลุ่มร้านย่อยภายใต้บริษัทเดียวกัน (Chain Store) มีทั้งสิ้น 14,847 สาขา เพิ่มขึ้น 832 สาขา (จากการรวบรวมข้อมูลของ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)) โดยส่วนใหญ่มาจากการขยายสาขาของร้าน 7-Eleven ขณะที่รายอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงร้านสาขาเดิม เป็นผลให้ส่วนแบ่งการตลาดตามจำนวนสาขาของร้านสะดวกซื้อ รูปแบบ Chain Store นั้น บริษัทมีส่วนแบ่งการตลาด ประมาณร้อยละ 64 รองลงมา ได้แก่ เทสโก้ โลตัสเอ็กซ์เพรส และแฟมิลีมาร์ท ทั้งนี้ ตลาดค้าปลีกรวมของไทยมีมูลค่ารวมอยู่ที่ประมาณ 3.3 - 3.4 ล้านล้านบาท (ที่มา : สมาคมค้าปลีกไทย)

ภาพรวมผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

รายได้รวม

ในรอบปี 2559 ที่ผ่านมา บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 451,939 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 คิดเป็นร้อยละ 11.3 สาเหตุสำคัญที่ทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นนั้นยังคงมาจากยอดขายสุทธิและรายได้ค่าบริการที่เพิ่มขึ้นจากธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ธุรกิจสนับสนุนอื่นๆ และรายได้จากธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าระบบสมาชิกแบบชำระเงินสดและบริการตนเองภายใต้ชื่อ “แม็คโคร” ซึ่งเป็นไปตามกลยุทธ์ของบริษัทและบริษัทย่อยในการขยาย

สาขา เพื่อรองรับกับการพัฒนาวิธีการดำเนินชีวิตของลูกค้า ให้ลูกค้าในแต่ละพื้นที่สามารถเข้าถึงสินค้าได้อย่างสะดวก และการนำเสนอสินค้าและบริการได้ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

รายได้รวมก่อนหักรายการระหว่างกัน แบ่งสัดส่วนตาม 3 ธุรกิจหลัก ได้ดังนี้ (1) รายได้จากธุรกิจร้านสะดวกซื้อ มีสัดส่วนร้อยละ 57 (2) รายได้จากธุรกิจค้าส่งแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง มีสัดส่วนร้อยละ 36 และ (3) รายได้จากธุรกิจอื่นๆ ในประเทศไทย มีสัดส่วนร้อยละ 7 ทั้งนี้ สัดส่วนรายได้ตาม 3 ธุรกิจนี้ อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปี 2558

กำไรขั้นต้น

ในปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรขั้นต้นจากการขายและบริการเท่ากับ 95,024 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.4 จากปีก่อน เนื่องจากการเติบโตของรายได้จากการขายของธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ธุรกิจแม่โคร และธุรกิจสนับสนุนอื่นๆ อีกทั้ง บริษัทมีการจัดการและพัฒนาระบบในการคัดสรรสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น มีสัดส่วนของสินค้าที่กำไรขั้นต้นสูงเพิ่มขึ้น อาทิ สินค้าพร้อมทาน อาหารสด หรือสินค้ากลุ่มสุขภาพและความงามตามแผนงานที่กำหนด ทั้งนี้ สัดส่วนกำไรขั้นต้นในงบการเงินรวมของบริษัทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.8 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 21.9 ในปี 2559

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ในปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเท่ากับ 83,666 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 จากปีก่อน แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 12,475 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และกลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายจำนวน 71,191 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 จากปีก่อน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญได้แก่

- 1) ค่าโฆษณาและส่งเสริมการขาย จำนวน 11,720 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.4 จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และรายการส่งเสริมการขายร่วมกับคู่ค้า เพื่อกระตุ้นยอดขาย อาทิ การให้สิทธิในการแลกซื้อสินค้า การแจกแถมฟรีเพื่อให้ลูกค้าสะสมสำหรับแลกของที่ระลึก หรือใช้แทนเงินสด
- 2) ค่าบริหารงานร้านสะดวกซื้อจำนวน 15,955 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8 จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากยอดขาย และอัตราการทำการกำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้น ทำให้ส่วนแบ่งรายได้ค่าบริหารงานเพิ่มขึ้นแปรผันตามไป นอกจากนี้ จำนวนร้านสาขาแฟรนไชส์ได้เพิ่มขึ้นตามแผนการบริหารร้านสาขาของบริษัทที่ต้องการเพิ่มสัดส่วนร้านสาขาแฟรนไชส์อย่างต่อเนื่องอีกด้วย
- 3) ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานในการขายจำนวน 14,616 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.5 จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการขยายสาขาของธุรกิจร้านสะดวกซื้อและธุรกิจแม่โคร
- 4) ค่าเช่า และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย จำนวน 6,028 ล้านบาท และ 6,082 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.7 และ ร้อยละ 12.5 จากปีก่อน ตามลำดับ สาเหตุหลักมาจากการลงทุนเพื่อขยายสาขา การปรับปรุงร้านเดิม รวมถึงลงทุนในธุรกิจสนับสนุนอื่น

นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายในหมวดอื่นๆ อาทิ ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น ก็เพิ่มขึ้นด้วย แต่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าการเติบโตของรายได้ โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะแปรผันตามยอดขายและจำนวนร้านสาขาที่เพิ่มขึ้น

กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และกำไรสุทธิ

ในปี 2559 กลุ่มบริษัทมีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จำนวน 20,142 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3 จากปีก่อน และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 16,677 ล้านบาท และมีกำไรต่อหุ้น 1.85 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.9 จากปีก่อน เนื่องจากบริษัทมีรายได้เพิ่มขึ้น และอัตรากำไรส่วนใหญ่อัปรับเพิ่มขึ้น อีกทั้งบริษัทมีต้นทุนทางการเงินที่ลดลง รวมถึงการได้รับผลประโยชน์ทางด้านภาษีจากการลงทุนตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนสำหรับการลงทุนในปี 2559

กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ก่อนหักรายการระหว่างกัน แบ่งสัดส่วนตาม 3 ธุรกิจหลัก ได้ดังนี้

- (1) กำไรจากธุรกิจร้านสะดวกซื้อมีส่วนร้อยละ 63 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 59 ในปีก่อน เนื่องจากธุรกิจร้านสะดวกซื้ออัตรากำไรขั้นต้นที่สูงขึ้น รวมถึงมีต้นทุนทางการเงินที่ลดลง
- (2) กำไรจากธุรกิจค้าส่งแบบชำระเงินสดและบริการตนเองมีส่วนร้อยละ 25 ลดลงจากร้อยละ 30 ในปีก่อน แม้ว่าจะมียอดขายที่เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 แต่การแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูงทำให้การเติบโตของกำไรขั้นต้นไม่เติบโตไปในทิศทางเดียวกับการเติบโตของยอดขาย ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการขายเพิ่มขึ้นจากการลงทุนขยายสาขา และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาโครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายธุรกิจ
- (3) กำไรจากธุรกิจอื่นๆ ในประเทศไทยมีส่วนร้อยละ 12 ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้เคียงกับปีก่อน

ผลการดำเนินงานจำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

กลุ่มธุรกิจร้านสะดวกซื้อ

บริษัทมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายร้านสาขาในทำเลที่ดี เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงความต้องการของลูกค้าในทุกชุมชน ทั้งในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัด ในรูปแบบของร้านบริษัท ร้านแฟรนไชส์ และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วงอาณาเขต รวมถึงการพัฒนาร้านในสถานบริการน้ำมันและร้านที่ตั้งเป็นเอกเทศ (Standalone) โดยตั้งเป้าหมายที่จะขยายสาขาจำนวน 700 สาขาต่อปี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการขยายสาขาให้ครบ 10,000 สาขา โดยในระหว่างปี 2559 ธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อได้มีขยายสาขา 7-Eleven ทั้งร้านบริษัท ร้านแฟรนไชส์และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วงอาณาเขต รวมทั้งสิ้น 710 สาขา ตามเป้าหมาย ดังนั้น ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีจำนวนร้านสาขาทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 9,542 สาขา แบ่งเป็นร้านสาขาบริษัท 4,205 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 44) เพิ่มขึ้น 297 สาขา ร้านแฟรนไชส์ 4,645 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 49) เพิ่มขึ้น 388 สาขา และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วงอาณาเขต 692 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 7) เพิ่มขึ้น 25 สาขา

ในด้านของผลิตภัณฑ์และบริการ บริษัทยังคงมุ่งพัฒนาไปสู่การเป็นร้านอิมเมจสะดวกเต็มรูปแบบ บริษัทมีการพัฒนาสินค้ากลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม ผักและผลไม้พร้อมรับประทาน หรือสินค้าใหม่ อาทิ ข้าวปั้นแบบญี่ปุ่น เมนูไข่ ขนมหวาน ผลไม้สดพร้อมทาน กาแฟสด กาแฟสด ซึ่งเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างดี จากลูกค้าที่ต้องการความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินชีวิต ซึ่งในปี 2559 สัดส่วนของรายได้จากการขายร้อยละ 70.6 มาจากสินค้ากลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม และร้อยละ 29.4 มาจากสินค้าอุปโภคบริโภคไม่รวมแบตเตอรี่โทรศัพท์

โดยสินค้าหลักๆ ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์ของใช้ส่วนตัว Personal Care และ ของใช้ในบ้าน Household products เป็นต้น ทั้งนี้ อัตราการเติบโตของรายได้จากการขายโดยเฉลี่ยของสินค้าทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน ทำให้สัดส่วนสินค้ายังคงอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปีก่อน

และด้วยผลสำเร็จของแผนกลยุทธ์การขยายสาขาและการนำเสนอสินค้าที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ในปี 2559 ธุรกิจร้านสะดวกซื้อที่มีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการรวม 256,401 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 25,252 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 10.9 โดยมีสัดส่วนกำไรขั้นต้นในปี 2559 เท่ากับร้อยละ 28.3 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 28.0 และธุรกิจร้านสะดวกซื้อที่มีกำไรขั้นต้นจำนวน 72,551 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7,887 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.2

นอกจากนี้ ธุรกิจร้านสะดวกซื้อยังมีรายได้อื่นอีกจำนวน 17,066 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3,079 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าสิทธิและรายได้ที่เกี่ยวข้องกับค่าสิทธิ รวมถึงรายได้ค่าส่งเสริมการขาย ซึ่งเกิดจากการจัดรายการส่งเสริมการขายร่วมกับคู่ค้าเพื่อกระตุ้นยอดขาย อาทิ รายการสิทธิแลกซื้อสินค้า รายการแถมปีละสามแสนบาทของทีระลีก เป็นต้น

ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีจำนวน 70,538 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 8,279 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3 โดยค่าใช้จ่ายที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ค่าบริหารงานร้านสาขา ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย ซึ่งมีสาเหตุหลักจากการขยายสาขา รวมถึงการเปิดศูนย์กระจายสินค้าเมื่อปลายปี 2558

กลุ่มธุรกิจร้านสะดวกซื้อที่มีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 23,858 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 จากปีก่อน และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 14,099 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 23.9 จากปีก่อน

กลุ่มธุรกิจอื่น

กลุ่มธุรกิจอื่นประกอบด้วยธุรกิจตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการ ธุรกิจผลิตและจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป ธุรกิจจำหน่ายและบริการอุปกรณ์ค้าปลีก และธุรกิจอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ให้บริการสนับสนุนร้าน 7-Eleven เป็นหลัก โดยบริษัทไม่หยุดนิ่งที่จะคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น อาทิ การเจรจากับคู่ค้าเพื่อขยายช่องทางการรับชำระค่าบริการในส่วนของคนเตอร์เซอร์วิส (Counter Service) การจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซ ซึ่งช่วยให้ลูกค้ามีความสะดวกสบายมากขึ้น

โดยในปี 2559 กลุ่มธุรกิจอื่นมีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เท่ากับ 2,817 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.4 จากปีก่อน

กลุ่มธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง

ในปี 2559 บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) มีรายได้รวมจากการขายสินค้าและบริการ และรายได้อื่นเท่ากับ 172,792 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.8 สาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายของสาขาที่เปิดใหม่ในช่วงที่ผ่านมา โดยมีสัดส่วนกำไรขั้นต้นต่อรายได้รวม ร้อยละ 11.0 ลดลงจากร้อยละ 11.5 ในปี 2558 สาเหตุหลักมาจากการแข่งขันในส่วนของราคาค่อนข้างสูง และส่วนของรายได้ที่มีการปันส่วนตามมาตรฐานบัญชีเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินค้าคงเหลือที่มีเพิ่มขึ้นในปี 2559 ทั้งนี้ กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ เท่ากับ 6,271 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.5 (ทั้งนี้ นักลงทุนสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่แบบ 56-1 ประจำปี 2559 ของ บมจ. สยามแม็คโคร)

รายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำและรายได้อื่น

ในปี 2559 บริษัทมีรายได้อื่นรวมทั้งสิ้น 16,920 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 13,871 ล้านบาทจากปีก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 ตามการขยายธุรกิจ โดยแบ่งเป็นรายได้ส่งเสริมการขาย 9,751 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.9 รายได้ค่าสิทธิและรายได้อื่นที่เกี่ยวข้องจากการให้สิทธิ 1,931 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 และรายได้อื่นๆ อาทิ รายได้ค่าบริการติดตั้งตู้เบิกถอนเงินสดและตู้เติมเงินค่าโทรศัพท์อัตโนมัติ เป็นต้น มีจำนวน 5,238 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.6

การวิเคราะห์ฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปี

สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

สินทรัพย์รวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 352,268 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียน ในส่วนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ทั้งนี้ สินทรัพย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 33,443 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 11,925 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.4 สาเหตุหลักจากการที่บริษัทได้มีการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนจำนวนรวม 10,000 ล้านบาทในเดือนพฤศจิกายน 2559 เพื่อจะนำเงินมาจ่ายชำระหุ้นกู้ที่จะครบกำหนดในต้นปี 2560

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น จำนวน 3,322 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 434 ล้านบาทจากปีก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 โดยเติบโตตามรายได้จากการขายสินค้าที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ลูกหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียกเก็บรายได้ส่งเสริมการขาย รายได้ค่าสิทธิ หรือรายได้ค่าบริการ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้ พบว่า ร้อยละ 97 ของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเป็นลูกหนี้มีระยะเวลาการชำระหนี้ไม่ต่ำกว่า 3 เดือน

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจะแสดงในงบการเงินในราคาตามใบแจ้งหนี้สุทธิค่าเผื่อสงสัยจะสูญ ซึ่งประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้านั้น ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญแล้ว

สินค้าคงเหลือ จำนวน 26,705 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,633 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 ตามการเติบโตของยอดขาย ทั้งนี้ อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือในปี 2559 เท่ากับ 13.12 เท่า เพิ่มขึ้นจาก ปี 2558 ที่ 12.98 เท่า

กลุ่มบริษัทตั้งค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าโดยพิจารณาตามลักษณะของสินค้าแต่ละประเภท ความล้าสมัย การเคลื่อนไหวช้า หรือการเสื่อมสภาพของสินค้า

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน 5,054 ล้านบาท ลดลง 1,038 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 17.0 โดยมีสาเหตุหลักมาจากสินทรัพย์ประเภทบัตรเงินสดสำหรับเติมเงินระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในส่วนนโยบายการลงทุน บริษัทยังคงมุ่งเน้นในการลงทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการขยายธุรกิจ ขอบเขตการดำเนินธุรกิจ หรือรองรับการดำเนินเครือข่ายธุรกิจที่มีอยู่เดิมของบริษัท อาทิ การขยายร้านสาขา 7-Eleven การเปิดศูนย์กระจายสินค้าแห่งใหม่ การสร้างโรงงานผลิตสินค้าอาหารพร้อมทาน การพัฒนาช่องทางใหม่ในการเข้าถึงสินค้าและบริการของบริษัท โดยผ่านการลงทุนโดยตรงจากบริษัทและบริษัทย่อย

ในปี 2559 เงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 205,537 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,937 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4 สาเหตุหลักจาก 1) การเพิ่มเงินลงทุนในบริษัท Lotus Distribution Investment Limited จำกัด เพื่อนำไปลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยทางอ้อม ซึ่งประกอบธุรกิจการลงทุน การค้า การศึกษา รวมถึงเพื่อรองรับการขยายธุรกิจในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในอนาคต และ 2) การเพิ่มเงินลงทุนใน บริษัท เคาน์เตอร์เซอร์วิส จำกัด เพื่อรองรับการขยายธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ เฉพาะ Inbound Transfer

ในขณะที่ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 99,127 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 9,680 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.8 จากการลงทุนขยายสาขาของร้าน 7-Eleven และ สาขาแม็คโคร โดยที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าความนิยม จำนวน 126,073 ล้านบาท ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน โดยค่าความนิยมวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมหักด้วยมูลค่าสุทธิ (โดยทั่วไปคือมูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา โดยในระหว่างปี 2556 บริษัทได้พิจารณารายการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาจากการรวมธุรกิจแม็คโคร และบันทึกผลต่างระหว่างราคาซื้อกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับจากการรวมธุรกิจดังกล่าวในบัญชีค่าความนิยม

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น จำนวน 50,276 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 46,072 ล้านบาท ซึ่งได้มาจากการรวมธุรกิจแม็คโคร โดยสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นๆ มี 2 กลุ่ม 1) สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานจำกัด อาทิ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลลูกค้าและอื่นๆ มีอายุการใช้งาน 2-10 ปี จะแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และ 2) สินทรัพย์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน อาทิ ทรัพย์สินทางปัญญาและใบอนุญาตประกอบธุรกิจ จะแสดงในราคาทุนสุทธิจากขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม โดยค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ ซึ่งประเมินตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์

ข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่า มูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์จะถูกพิจารณาว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ทุกวันที่รายงาน ในกรณีที่ข้อบ่งชี้ บริษัทจะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หรือยังไม่พร้อมใช้งาน จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน การรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าจะกระทำทุกครั้งที่มีมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่ได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น จำนวน 2,377 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 317 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.3 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของค่าเช่าและค่าบริการจ่ายล่วงหน้า ซึ่งเป็นไปตามปกติของการลงทุนขยายธุรกิจของกลุ่มบริษัท

หนี้สินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวม 292,665 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 5,258 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้หนี้สินที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

เจ้าหนี้การค้า จำนวน 66,959 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4,335 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 ตามการเติบโตของยอดขายของธุรกิจร้านสะดวกซื้อและธุรกิจแม็คโคร

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย จำนวน 189,106 ล้านบาท ลดลง 380 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.2 โดยในช่วงเดือนมีนาคม 2559 บริษัทได้ออกหุ้นกู้ส่วนที่เหลืออีก 7,000 ล้านบาท เพื่อมาจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ทำให้บริษัทมีหุ้นกู้จำนวน 180,159 ล้านบาท ครอบคลุมจำนวนที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นนิยามตามข้อกำหนดสิทธิหุ้นกู้ เท่ากับ 2.08 เท่า ลดลงจาก 2.95 เท่า ในปี 2558 ซึ่งไม่เกินกว่าระดับที่ระบุไว้ในข้อกำหนดสิทธิหุ้นกู้สำหรับปี 2559

หนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน 11,198 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,269 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของค่าสิทธิและค่าใช้จ่ายอื่นค้างจ่าย ดอกเบี้ยค้างจ่าย ค่าโฆษณาและส่งเสริมการขายค้างจ่าย ซึ่งปรับเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จำนวน 15,154 ล้านบาท ลดลง 75 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.5 จากการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการรวมธุรกิจแม็คโคร โดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินและมูลค่าทางภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าว

ภาระผูกพันด้านหนี้สินและการบริหารจัดการภาระนอกงบดุล โดยบริษัทมีภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาระผูกพันสำหรับรายจ่ายฝ่ายทุน ซึ่งเป็นสัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้ อาทิ ต้นทุนงานก่อสร้างโรงงานแห่งใหม่ ต้นทุนการติดตั้งเครื่องจักร หรือพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ 2) ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ซึ่งครอบคลุมการเช่าที่ดิน อาคาร ยานพาหนะ และทรัพย์สินอื่นๆ และ 3) ภาระผูกพันอื่นๆ โดยภาระผูกพันของบริษัท เกิดจากการดำเนินธุรกิจปกติ อาทิ Letter of Credit ที่ยังไม่ได้ใช้สำหรับซื้อสินค้าและวัสดุสิ้นเปลือง

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท 59,603 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 17,927 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 43 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน มีสาเหตุหลักมาจากการที่บริษัทสามารถทำกำไรจากการดำเนินธุรกิจที่เพิ่มขึ้น โดยบริษัทมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ประจำปี 2559 จำนวน 16,677 ล้านบาท และมีการจ่ายปันผลสำหรับผลการดำเนินงานปี 2558 ให้กับผู้ถือหุ้นบริษัท จำนวน 8,085 ล้านบาท นอกจากนี้ ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนจำนวนสุทธิ 9,953 ล้านบาท (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้)ในเดือนพฤศจิกายน 2559

การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด สภาพคล่อง และแหล่งเงินทุนของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 เปรียบเทียบกับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

สภาพคล่อง

ณ สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสด เงินฝากธนาคาร รวมทั้งสิ้น 33,443 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.5 ของสินทรัพย์รวม เพราะบริษัทได้มีการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน จำนวนรวม 10,000 ล้านบาทในเดือนพฤศจิกายน 2559 เพื่อจะนำเงินมาจ่ายชำระหุ้นกู้ที่จะครบกำหนดในต้นปี 2560 อย่างไรก็ดี สภาพคล่องโดยรวมของกลุ่มบริษัทยังอยู่ในเกณฑ์ดี และยังมีการบริหารเงินทุน

หมุนเวียนที่ดี ดังจะเห็นได้ว่า ในปี 2559 กลุ่มบริษัทคงมีวงจการเงินสดติดลบ 41 วัน เป็นผลจากระยะเวลาขายสินค้าจำนวน 28 วัน และมีระยะเวลาชำระหนี้จำนวน 69 วัน

กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

ในปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากการดำเนินงานทั้งหมดเท่ากับ 37,939 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากกำไรจากการดำเนินงานเติบโตขึ้น รวมถึงประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน

กระแสเงินสดจากการลงทุน

ในปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเท่ากับ 18,794 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยใช้ไปเพื่อการลงทุนในทรัพย์สินหลักของการดำเนินธุรกิจปกติ อาทิ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับการดำเนินงาน การลงทุนขยายร้านสาขาใหม่ หรือการปรับปรุงสาขาเดิมของร้าน 7-Eleven และธุรกิจแม็คโคร เป็นต้น

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับ 7,233 ล้านบาท โดยกิจกรรมหลักที่เกิดขึ้นได้แก่ การจ่ายดอกเบี้ย การจ่ายเงินปันผล รวมถึงการชำระคืนเงินกู้จากสถาบันการเงิน ภายหลังการออกหุ้นกู้ เป็นต้น

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้นตามนิยามข้อกำหนดสิทธิ 2.08 เท่า ลดลงจาก 2.95 เท่า เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากการที่บริษัทสามารถทำกำไรจากการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น รวมถึงการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น ทั้งนี้ ในระหว่างปีบริษัทได้จ่ายเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.90 บาท สำหรับผลประกอบการปี 2558

นอกจากนี้ บริษัทมีแผนการลดภาระหนี้สินที่มีดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจ่ายชำระคืนหุ้นจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น ภายหลังจากการจัดสรรเงินปันผล และเงินลงทุนเพื่อขยายธุรกิจ ดังนั้น อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะมีแนวโน้มลดลง โดยบริษัทมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดสิทธิตามภาระหน้าที่ของผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทต้องดำรงไว้ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt to Equity Ratio) โดยคำนวณตามข้อมูลในงบการเงินรวมประจำงวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของแต่ละงวดบัญชีที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว ดังนี้

ณ 31 ธันวาคม 2558	ไม่เกิน	5 : 1
ณ 31 ธันวาคม 2559	ไม่เกิน	3.5 : 1
ณ 31 ธันวาคม 2560	ไม่เกิน	2.5 : 1
ณ 31 ธันวาคม 2561 เป็นต้นไป	ไม่เกิน	2 : 1

อัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อย มีความสามารถชำระภาระผูกพัน 1.03 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 0.92 เท่าในปี 2558 เนื่องจากบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อย มีความสามารถชำระดอกเบี้ย 3.39 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 2.97 เท่า ในปี 2558 เนื่องจากบริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่อง 0.61 เท่า และอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว 0.31 เท่า เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีอัตราส่วนเท่ากับ 0.56 เท่า และ 0.24 เท่า ตามลำดับ เนื่องจากบริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น จากการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน ทั้งนี้ บริษัทมีแนวทางในการชำระหนี้ระยะสั้นจากการใช้กระแสเงินสดที่ได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน การออกหุ้นกู้เพื่อทดแทนหุ้นกู้เดิมที่หมดอายุ และการเจรจาหาวงเงินสำรองจากสถาบันการเงิน

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

บริษัทมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น ในปี 2559 เท่ากับร้อยละ 32.9 ลดลงจากร้อยละ 35.7 ในปี ก่อน โดยวิเคราะห์ DuPont ได้ ดังนี้

การวิเคราะห์ DuPont	2559	2558
อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	3.69	3.37
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.33	1.24
สัดส่วนสินทรัพย์รวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	6.70	8.54

ปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทในอนาคต

ความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะมีผลต่อการดำเนินงาน รายได้ และกำไรของบริษัท หากบริษัทสามารถนำเสนอสินค้าและบริการ ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าก็ย่อมส่งผลให้บริษัทมีลูกค้าเพิ่มมากขึ้น สามารถขายสินค้าได้มากขึ้น นอกจากนี้ บริษัทมุ่งเน้นให้ ร้าน 7-Eleven เพิ่มสัดส่วนการขายสินค้าประเภทอาหารพร้อมรับประทานมากขึ้น โดยสินค้าดังกล่าวมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าสินค้าประเภทอื่น นอกจากนี้ บริษัทยังคงมีนโยบายในการขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าถึงจำนวนประชากรได้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของธุรกิจอื่น อาทิ ธุรกิจตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการ ธุรกิจการผลิตและจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป ธุรกิจจำหน่ายและซ่อมแซมอุปกรณ์ค้าปลีก รวมถึงโครงการต่างๆ อาทิ การจำหน่ายหนังสือติดอันดับขายดี (Best Sellers) และวารสารต่างๆ ภายใต้ชื่อ บুকสไมล์ (Book Smile) โครงการความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนางานด้านนวัตกรรมในโครงการ “7 Innovation Awards” และการส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางให้เติบโตไปพร้อมกับบริษัท ล้วนเป็นส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของร้าน 7-Eleven ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการจากคู่แข่ง พร้อมทั้งสามารถเพิ่มรายได้ให้บริษัท และผลประโยชน์ของธุรกิจดังกล่าวจะเติบโตไปพร้อมกับขยายสาขาของร้าน 7-Eleven

บริษัทได้เตรียมความพร้อมทางด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยในปี 2559 บริษัทได้เปิดดำเนินการ ศูนย์กระจายสินค้าแห่งใหม่ จังหวัดชลบุรี เพื่อรองรับการขยายสาขาและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดส่งสินค้า สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว และทำให้บริษัทมีความได้เปรียบทางการแข่งขันในอนาคต โดยมีศูนย์กระจายสินค้าขนาดใหญ่ สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งสิ้น 7 แห่ง สำหรับสินค้าควบคุม อุณหภูมิ 9 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย ซึ่งถือเป็นผู้ค้าปลีกที่มีพื้นที่ศูนย์กระจายสินค้ามากที่สุดในประเทศ

ในด้านผลประกอบการของธุรกิจแม็คโคร ยังคงมีการเติบโตที่ดี มีศักยภาพในการแข่งขันสูง สามารถขยายสาขาได้อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าบริษัทจะมีภาระเงินกู้ที่เกิดจากการเข้าซื้อกิจการ แต่บริษัทเชื่อว่ากระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น สามารถชำระหนี้สินและค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยได้

อื่นๆ

ในปี 2559 กลุ่มบริษัทมีรายจ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้ส่งเข้ารับรองจาก โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติจำนวน 5.75 ล้านบาท โครงการส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารสำเร็จรูป ซึ่งเป็นกิจการสนับสนุนธุรกิจของกลุ่มบริษัท

มูลค่าโครงการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี	0.45	9.32	5.75